

بسمه تعالی
وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
معاونت گردشگری

پیش نویس اولیه

فرآیند و ضوابط فنی صدور مجوز مراکز گردشگری
کشاورزی

دفتر همکاری و توافق های ملی گردشگری

دیماه ۱۳۹۸

فهرست مطالب

مقدمه:

با توجه به افزایش توجه به گردشگری تخصصی و ضرورت ارائه خدمات طبق علائق خاص گردشگران، این فرآیند به استناد بند(ج) با موضوع «محیطها و پارکهای طبیعت گردی و گردشگری روستایی و عشایری» ذیل ماده(۷) آیین نامه «ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه بندی و نرخ گذاری تأسیسات گردشگری و نظارت بر فعالیت آنها» مصوبه شماره ۵۱۰۰۱/۷۵۷۹۱ هـ مورخ ۱۳۹۴/۶/۴ تهیه و تدوین گردیده است. بدین منظور، متقاضی صدور موافقت اصولی و مجوز مراکز گردشگری کشاورزی مطابق روش اجرایی ذیل تقاضای خود را به وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در استان مربوطه ارایه نموده و پس از طی مراحل قانونی موافقت اصولی و یا مجوزهای موضوع درخواست خود را اخذ می نماید.

ماده ۱: اصطلاحات و مفاهیم:

فرایند حاضر به منظور تبیین مراحل صدور مجوزهای مرتبط با گردشگری کشاورزی طراحی و تدوین شده است؛ لذا اصطلاحات مرتبط با موضوع به شرح ذیل می باشند:

گردشگری کشاورزی (Agrotourism): گردشگری کشاورزی کسب و کار انجام شده توسط یک کشاورز (صاحب مزرعه) برای بازدید، مشاهده، تجربه، لذت بردن یا آموزش و فرهنگ سازی مردم تعریف می شود که درآمد مکمل برای وی تولید کند؛ این گونه گردشگری همچنین نوعی تعطیلات در یک مزرعه است که ترکیبی از مهمان نوازی است و در عین حال به بازدیدکنندگان فرصتی برای تجربه فعالیت های کشاورزی ارائه می دهد.

وزارت: وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

اداره کل: ادارات کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استانها

کمیته فنی: کمیته فنی سرمایه‌گذاری گردشگری (طبق آئین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تأسیسات گردشگری و نظارت بر فعالیت آن‌ها)

سازه: منظور از سازه تأسیسات متحرک و غیر ثابت بوده که کمترین دخالت و تخریب را در بر داشته باشد.

کشاورزی: منظور از کشاورزی طیف وسیعی از فعالیت‌های مرتبط می‌باشد که در حیطه زراعت، باغبانی، دام و طیور، و سایر عناصر وابسته به کشاورزی قرار می‌گیرند.

تأسیسات گردشگری: واحدهایی که پس از اخذ مجوزهای لازم از وزارت و با رعایت قوانین و مقررات مربوط تأسیس یا فعالیت می‌نمایند.

ماده ۲- شرایط عمومی مورد نیاز برای ایجاد مراکز گردشگری کشاورزی

بند ۱) شرایط عمومی قانونی

- رعایت مفاد مرتبط با قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغی الزامی است.
- رعایت مفاد مربوط به آیین نامه ایجاد، اصلاح، تکمیل، درجه‌بندی و نرخ‌گذاری تأسیسات گردشگری الزامی است.
- در تمامی طرح‌های مربوط به گردشگری کشاورزی، اصل مهم و اساسی، توجه به حفظ ظرفیت کشاورزی و تولید محصولات و فرآورده‌های مرتبط بوده و گردشگری به عنوان بخش ارزش افزوده و مکمل محسوب می‌شود.
- با توجه به قرارگیری مجموعه‌های گردشگری کشاورزی در محیط‌های طبیعی و خارج شهری و امکان بروز مخاطرات، دارنده مجوز باید پوشش بیمه‌ای را تامین کند.

- دریافت پاسخ استعلامات از دستگاه‌های اجرایی، حسب مورد، ضروری است (دریافت پاسخ مثبت وزارت جهاد کشاورزی الزامی و در اولویت نخست، است).
- متقاضی دریافت مجوز می‌بایست استعلامات عمومی به شرح ذیل را اخذ نماید:
 ۱. کسب مجوز از اداره نظارت بر اماکن عمومی نیروی انتظامی (صلاحیت عمومی و فردی متقاضی)
 ۲. کسب مجوز اداره‌ی بهداشت (کارت بهداشت) برای کلیه کارکنان شاغل
 ۳. کسب مجوزهای لازم برای امنیت و اطفای حریق، ایمنی ساختمان و تسهیل رفت و آمد برای افراد کم توان دارند.
 ۴. برقراری بیمه مسئولیت
- وسایل استاندارد برقی و نفتی و گازی باید در شرایط ایمنی بوده و بطور مرتب حفظ و نگهداری شوند. طبق قانون همه‌ی اتصالات گازی باید مجوز ایمنی از شرکت گاز دریافت کرده باشند و این مجوز باید به‌طور مرتب به روزرسانی شود.
- همه‌ی واحدها باید استانداردهای ایمنی را رعایت کنند و کاملاً "مجهز به سیستم آب و فاضلاب (به نحوی که باعث آلودگی زیست محیطی نشوند)، زهکشی و نیز دارای نمازخانه و سرویس بهداشتی باشند.
- در صورت دارا بودن سازه‌های احداثی مرتبط با تأسیسات گردشگری، فرایند و ضوابط معماری و فنی مربوطه حاکم بوده و نقشه‌های اجرایی می‌بایست به تأیید کارشناس فنی وزارت/اداره کل برسد.
- متقاضی پس از دریافت مجوزهای لازم و تایید نهایی، قبل از صدور پروانه بهره‌برداری، می‌بایست دوره عمومی/توجیهی آموزشی گردشگری را طی نماید.

بند ۲) ورودی و دفتر پذیرش

- مراکز گردشگری کشاورزی می‌بایست دارای دفتر پذیرش بوده تا در اوقات مناسب میهمانان در مرکز پذیرفته شوند و به بخش‌های مختلف راهنمایی شوند و توصیه‌های لازم و کمک‌های مورد نیاز برای آن‌ها فراهم شود.
- مرکز باید نسبت به نصب علائم، نشانه‌ها و تابلو راهنمای مجموعه در بخش ورودی و بخش‌های مورد نیاز آن اقدام نماید.

بند ۳) بهداشت و ایمنی

- مجموعه‌ی کمک‌های اولیه می‌باید فراهم باشد.
- نکات ضروری و اضطراری را می‌بایست رعایت نموده و دسترسی نهادهای امدادی به بخش‌های مختلف مجموعه فراهم باشد.
- مرکز باید دارای وسایل اطفای حریق و راهنمای استفاده از وسایل اطفای حریق باشد.
- رعایت اصول بهداشتی در ارائه خدمات پذیرایی، الزامی است.
- از وسایل و تجهیزات استاندارد در ارائه خدمات به گردشگران استفاده شود.

ماده ۳- شرایط اختصاصی:

بند ۱) فعالیت و کسب و کارهای گردشگری کشاورزی:

به طور کلی، کسب و کارهای گردشگری کشاورزی به دو بخش فعالیتی (تجربه گرا) و عمرانی (سازه ای)

تقسیم می شوند که به شرح جدول ذیل تقسیم می شوند:

کسب تجربه و همکاری در امور کشاورزی تولید در مزرعه؛ از قبیل میوه چینی، گل چینی، ماهیگیری	الف : فعالیتی (تجربه گرا و بدون نیاز به سازه)
تماشای امکانات و تجهیزات مزارع و مراکز پرورش گونه‌های جانوری؛ از قبیل پرنده نگری، بازدید از ابزار کاشت محصول	
فعالیت های تفریحی؛ از قبیل برگزاری تور پیاده‌روی، تفریح و خورگشت، اسب و کالسکه سواری، بالن سواری بر فراز مزرعه، عکاسی و نقاشی	
ارائه فرآورده‌های لبنی؛ از قبیل فروش محصولات کشاورزی و لبنی، آشپزی و عرضه غذاهای محلی	
برگزاری دوره‌های آموزشی مرتبط با کشاورزی	
برگزاری جشنواره، رویدادها و همایش های مرتبط و موضوعی	

واحد پذیرایی از قبیل رستوران و دمنوشخانه	ب : عمرانی (نیازمند سازه)
واحدهای اقامتی	
احداث محل عرضه و فروش محصولات کشاورزی و صنایع دستی	
آمفی تئاتر و محل برگزاری جشنواره	
ایجاد مرکز طب سنتی	
ایجاد موزه کشاورزی	
باغ پرندگان	
امکانات عمومی مورد نیاز تأسیسات گردشگری، نمازخانه و سرویس بهداشتی، اتاق مدیریت، پارکینگ، آلاچیق و سکوهای استراحتگاهی	

تبصره ۱- در صورت راه اندازی کسب و کار های مرتبط با صنایع دستی، باید مجوزهای لازم از معاونت صنایع دستی و هنرهای سنتی اخذ شود.

بند ۲) رسته های فعالیتی مرتبط با گردشگری کشاورزی:

- **زراعت:** مزارع محصولات زراعی (اعم از گندم، برنج، صیفی جات و ...)، مزارع گل و گیاهان دارویی

- **دامداری و دامپروری:** مراکز پرورش و پرواربندی گاو، گوسفند، شترمرغ، آهو و ...

- **پرورش ماکیان:** تولید و پرورش جوجه و پرندگان خاص

- **مراکز وابسته کشاورزی:** گلخانه ها، کارگاه ها، سردخانه ها و محل نگهداری محصولات کشاورزی

- **باغداری**

- **پرورش کرم ابریشم**

- **پرورش زنبور عسل**

- **مزارع پرورش ماهی و آبزیان**

تبصره ۱- با توجه به تنوع فعالیت های مرتبط با کشاورزی، در صورت وجود تقاضا مربوط به رسته ها و فعالیت های جدید، با دریافت مستندات لازم از وزارت جهاد کشاورزی (یا ادارت استانی جهاد کشاورزی)، موضوع در کمیته فنی بررسی و در صورت موافقت، مراتب به متقاضی اعلام گردد.

تبصره ۲- در صورتیکه متقاضی پس از دریافت پروانه بهره برداری گردشگری کشاورزی، قصد اضافه نمودن فعالیتی جدید در حوزه کشاورزی به مجموعه داشته باشد، باید مجوز های لازم را از قبل از جهاد کشاورزی دریافت نماید.

تبصره ۳- در صورتیکه متقاضی، تصمیم به احداث سازه ثابت در مجموعه گردشگری کشاورزی داشته باشد، مراتب می بایست به جهاد کشاورزی جهت طی نمودن مراحل قانونی اعلام و پاسخ مثبت دریافت گردد.

بند ۳) بخش بندی کسب و کارهای مرتبط با گردشگری کشاورزی:

متقاضی دریافت مجوز گردشگری کشاورزی می تواند مجموعه ای از فعالیت ها و بخش های ذیل را اجرا نماید:

- بخش اقامتی و پذیرایی مراکز گردشگری کشاورزی (با در نظر گرفتن ضوابط فنی، تعیین گونه های اقامتی خاص و تعیین عرصه و حریم لازم)
- بخش تفریحی و بازی کودکان مراکز گردشگری کشاورزی
- بخش فروشگاه و صنایع دستی مراکز گردشگری کشاورزی
- بخش آموزشی و تجربه کشاورزی مراکز گردشگری کشاورزی
- بخش فعالیت های باغداری مراکز گردشگری کشاورزی
- بخش فعالیت های دامداری مراکز گردشگری کشاورزی

فرایند صدور مجوز گردشگری کشاورزی

